ישיבת המתמידים "מאור שרגא"
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רמת ויז'ניץ חיפה

בס"ד שבט תש"פ

פרשת "יתרו"

"ויספר משה לחתנו...את כל התלאה אשר מצאתם בדרך ויצילם ד' " (י"ח ח'). מפרש רש"י: את כל התלאה שעל הים ושל עמלק. הנה אצל הים מצינו טענת המקטרג הללו עע"ז והללו.. ואצל עמלק מצינו "ויסעו מרפידים" שרפו ידיהם מן התורה (סנהדרין קו.), ומובא (יבמות מ"ז) 'גר שבא להתגייר...מודיעין לו עונשן של מצוות ואח"כ מודיעין לו מתן שכרן'. לכן יתרו כשבא להתגייר סיפר לו משה רבנו "את כל התלאה" היינו עונשין שהיה להם, ואח"כ סיפר איך "ויצילם ד' " מתן שכרם. (מקור ברוך)

*

"ויחד יתרו על כל הטובה אשר עשה ד' לישראל אשר הצילו מיד מצרים" (י"ח י'). לכאורה מדוע לא נאמר "אשר **הצילם** מיד מצרים"? אלא ידוע כי יתרו היה מיועצי פרעה כמו שאמרו חז"ל (סנהדרין ק"ו) ג' היו באותה העצה (הבה נתחכמה) בלעם יעץ, איוב שתק, ויתרו ברח. וע"י שיתרו ברח ניצל ממצרים, לכן כפל יתרו שמחתו, אחת שמחת ישראל "על הטובה אשר עשה ד' לישראל", והשנית שמחתו "אשר הצילו מיד מצרים" שד' הצילו ממצרים לקרבו אליו שזה תכלית וקץ כל השמחות. (באר מים חיים)

*

"ואתה תחזה מכל העם..." (י"ח כ"א). אחד משמותיו של יתרו היה 'יתר' ע"ש שיתר פרשה אחת בתורה "ואתה תחזה" (רש"י י"ח י"א). לכאורה הרי יתרו התחיל דבריו ב"לא טוב הדבר..." ומדוע נחשבת פרשתו רק מ"ואתה תחזה"? אלא מכאן למדים כי לומר סתם ביקורת על דבר – לא טוב כך , נבול תבול, וכו', זה לא עצה ופרשה בתורה, אבל "ואתה תחזה" לעזור בעצה עשה כך ועשה כך, זה אכן עצה ופרשה ראויה בתורה. (הרה"ג רבי אליהו שטרנבוך שליט"א בשם חותנו ה"מקור ברוך" זצ"ל ששמע זאת מפי הגאון מנחם זמבא הי"ד , בכנסיה הגדולה השלישית במארינבד)

*

"ויחן שם ישראל נגד ההר" (י"ט ב'). כאשר בני ישראל הגיעו וחנו נגד ההר הביטו אל הר סיני וראו אשר זכה שתנתן עליו התורה משום שהוא נמוך משאר ההרים, למדו מזה מדת הענוה ובאו לידי אחדות, כי ע"י מדת הענוה שיש באדם ולא מתגאה על חברו זוכה לאחדות, וזה: "ויחן שם ישראל" בני ישראל באו לידי אחדות כאיש אחד בלב אחד, "נגד ההר" כאשר היו נגד הר סיני וראו שזכה שתנתן עליו התורה.
(נחל קדומים)

*

"משה ידבר והאלקים יעננו בקול" (י"ט י"ט). "משה" ר"ת **ש**בת **ה**יא **מ**לזעוק (שבת י"ב), "קול" ר"ת **ו**רפואה **ק**רובה **ל**בוא, וזה: "משה ידבר" אם תאמר ותדבר 'שבת היא מלזעוק' אזי "והאלקים יעננו בקול" תזכה 'ורפואה קרובה לבוא'. (תורת אמת)

*

"וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק" (כ' ט"ו). י"ל "וירא העם" אפשר לראות,"וינועו" וכן להתנענע, ואעפ"כ "ויעמדו מרחוק" לעמוד מרחוק. (הרמ"מ מקוצק)

*

"וישמע יתרו" – **מעלת השמיעה**

בפרשה נאמר "וישמע יתרו...את כל אשר עשה אלקים למשה". לכאורה מה החידוש כי יתרו שמע, הרי כל הגויים שמעו, כמש"כ (שמות ט"ו י"ד) "שמעו עמים ירגזון"? אלא הם שמעו את הניסים אשר אירעו לישראל ונשארו גויים, משא"כ יתרו שמע ובא להתגייר. ללמדך יש אדם שומע ניסים ונפלאות שעושה השי"ת בעולמו ונשאר גוי, ויש אדם שומע ומתעלה ממדרגה נמוכה, גוי כיתרו שעבד כל ע"ז שבעולם זכה ובא להתגייר, ולהוסיף פרשה בתורתנו הק'.

אמרו חז"ל (שמו"ר פרק כ"ז): אם יפול אדם מראש הגג, כל גופו לוקה, הרופא נכנס אצלו ונותן לו רטיה בראשו בידיו ברגליו ובכל איבריו, נמצא כולו רטיות. אבל הקב"ה ברא את האדם רמ"ח איברים והאוזן אחד מהם, אם כל הגוף מלוכלך בעבירות אבל האוזן שומעת – אזי כל הגוף מקבל חיים, כמש"כ (ישעי' נ"ה) "שמעו ותחי נפשכם".

אפשר לקרוא וללמוד הרבה ספרי מוסר, אבל העיקר לשמוע מאחר, כמש"כ (משלי ט"ו ל"א) "אזן שומעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין". אכן זהו שבחו של ישראל ששומעים וזוכים לחיים ולתורה, כמש"כ (שמות י"ד ד') "ויעשו כן" מפרש רש"י: להגיד שבחן ששמעו לקול משה, עי"ז זכו לנס קריעת ים סוף ולקבלת התורה.

ע"י מעלת השמיעה נקראים עם ישראל, כמש"כ (דברים כ"ז ט') "היום הזה נהיית לעם לד' אלקיך – ושמעת". זאת הברכה הטובה ביותר, כמש"כ (דברים י"א כ"ו) "ראה אנכי נותן לפניכם ברכה וקללה, את הברכה – אשר תשמעו".

עי"ז זוכים לישועות והשפעות טובות, כמש"כ (תהלים פ"ה ט') "אשמעה מה ידבר האל ד' כי ידבר שלום אל עמו... גם ד' יתן הטוב וארצנו תתן יבולה".

בכל הדורות ובכל המצבים אמרו בני ישראל את הפסוק "שמע ישראל ד' אלקינו ד' אחד", בזה הראו את גודל אמונתם וביטחונם בהשי"ת. לכאורה אם זה פסוק של אמונה, היו צריכים לומר "אני מאמין ד' אלקינו ד' אחד"? אלא ללמדנו כי אי אפשר לבוא לאמונה אמיתית רק אם אנו מקבלים על עצמנו במסירות נפש "לשמוע" ולהשפיע על החבר לשמוע, ע"י השמיעה בבחי' "שמע ישראל" זוכים לדעת כי "ד' אלקינו ד' אחד".

אם גוי כיתרו זכה ע"י שמיעתו להוסיף פרשה בתורה, כ"ש יהודי ששומע דברי תורה ומוסר, בודאי יזכה למעלות נשגבות ולהוסיף פרשיות חשובות בתורת חייו.

לכן שלמה המלך מזהיר (משלי א' ח') "שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך", כבר מילדותינו נשמע ונקבל את אשר מלמדים אותנו ועי"ז נזכה לברכה וחיים. (באר יחיאל)

* * *

ילקוט הפנינים

* הימים הם גליונות, כתוב עליהם מה שברצונך כי יזכירו לך... (חובת הלבבות שער חשבון הנפש פ"ג)

לע"נ
הרה"ח ר' **יחיאל** בהרה"צ רבי **אהרן זעליג טירר** זצ"ל
נלב"ע ערש"ק י"ט שבט תשנ"ט ת.נ.צ.ב.ה

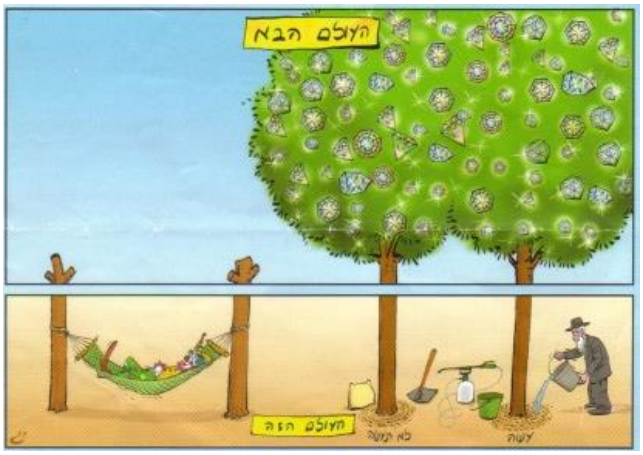

מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת... (ע"ז ג'.)